■ Зачапіла

Рэверс з сеціва

ZVAROT@ZVIAZDA.BY

Н. Юшкевіч

«ЯК МОЖНА АДПАЧЫЦЬ НА ПАЛЕССІ?»

(«Звязда» за 6 жніўня)

Многія, плануючы адпачынак, адразу схіляюцца да замежных курортаў. Але цяпер, калі не-не ды і пачуеш пра чарговы тэракт або захоп заложнікаў, прычым у самых традыцыйных для турыстаў краінах, мне асабіста ехаць некуды страшнавата. Таму, безумоўна, было цікава пачытаць, чым можа прывабіць Палессе — у прыватнасці, Століншчына. Мне было вядома, што там захаваліся ўнікальныя прыродныя, культурныя помнікі, але не думала, што турысту будзе там утульна. Аказваецца, у глыбінцы для адпачынку ўжо створаны ўмовы.

Чытаючы артыкул, адразу ўяўляеш сабе спакойны, утульны гарадок з добразычлівымі жыхарамі. Асабліва зацікавіла ганчарства, бо ў Беларусі не так шмат ганчарных майстэрань, тым больш такога ўзроўню, каб туды прыязджалі майстры з-за мяжы. Ну і, вядома, заўсёды хочацца даведацца пра мінуўшыну, але так, каб было цікава. Добра, што аўтар распавёў пра віды транспарту, якімі можна дабрацца да таго ж Століна, бо збіраюся з'ездзіць туды з сям'ёй.

Вольга К., *Брэсцкі раён.*

Д. Лабажэвіч

ПЕРШЫЯ ДРАМЫ РЫА

(«Звязда» за 9 жніўня)

Алімпіяда — гэта, вядома, падзея! Хочацца глядзець на ўсіх і хварэць за кожнага беларуса, нягледзячы на тое, якія віды спорту відовішчныя, а якія — не зусім.

Як гуляюць нашы баскетбалісткі, божа, сэрца спыняецца. І злуешся часам на іх, але і не любіць дзяўчат, якія столькі гадоў аддалі гэтаму віду спорту, немагчыма. Ды і відаць, што самі яны імкнуцца, вельмі хвалююцца. Чытаю розныя прагнозы замежных СМІ пра тое, колькі медалёў будзе ў зборнай Беларусі на Алімпіядзе-2016 і нават не перажываю, што яны прадракаюць нам антырэкорд. Якая розніца, колькі медалёў, галоўнае — колькі эмоцый.

Алег Раманюк, *Лугавая Слабада.*

Н. Нікалаева

«ГАЛОЎНАЕ НЕ БАЛЫ НА ЦТ, А МАТЫВАЦЫЯ НА АТРЫМАННЕ ПРАФЕСІІ?»

(«Звязда» за 11 жніўня)

Тую акалічнасць, што ў дадатковы набор прахадныя балы на педагагічных спецыяльнасцях выраслі, Міністэрства адукацыі чамусьці падае як станоўчы факт. А давайце разам паразважаем, наколькі матываваныя маладыя людзі ўскочылі ў апошні вагон, няхай нават і з больш высокімі баламі. Шчыра кажучы, і 110, і 168 балаў пры паступленні сведчаць пра вельмі нізкі ўзровень валодання прадметам. Тым, хто паступае ў педуніверсітэт на «фізіку», «матэматыку», «інфарматыку», патрабуецца здаваць на цэнтралізаваным тэсціраванні ў якасці профільных прадметаў фізіку і матэматыку, а гэта самыя складаныя для нашых выпускнікоў дысцыпліны. Прычым такія ж прадметы трэба здаваць і на ўсе тэхнічныя спецыяльнасці, у тым ліку і на прэстыжны ІТ-кірунак. А ці многа вы ведаеце абітурыентаў з высокімі баламі ў сертыфікатах (асабліва па фізіцы), якія выбіраюць педагагічныя спецыяльнасці? А пераможцаў алімпіяд? Будзем шчырымі: маладыя людзі (асабліва хлопцы, якім трэба ісці служыць у армію) па-ранейшаму разглядаюць педагагічныя спецыяльнасці як запасны аэрадром. Не прайшлі ў БДУІР, БНТУ, БДТУ і тут раптам з'яўляецца апошні шанц. Ну як ім не скарыстацца? Пра якую матывацыю да прафесіі можа ісці гаворка? Не ўпэўнены, што нават у першую хвалю вучыцца на настаўніка фізікі, матэматыкі і інфарматыкі ідуць выключна матываваныя маладыя людзі і гэта іх усвядомлены выбар. А для каго ў такім разе дадатковая магчымасць трапіць на бюджэтнае месца? Атрымліваецца, што для тых, хто не паспеў больш нідзе ўладкаваць свае сертыфікаты? Крыўдна... Застаецца спадзявацца, што ўдасца за чатыры гады «заразіць» іх педагагічнай прафесіяй. Але ж з дрэннага сукна якасны шынель не пашыеш! Ці пашыеш?

Віталь Палюховіч, *г. Мінск.*

Н. Дрындрожык

«ПАДАРУНАК ІЕМАНЖЫ»

(«Звязда» за 11 жніўня)

Воля і Патэрсан — я ад вас у захапленні! Малайцы, што пашыраеце прастору для беларускай мовы, робіце творчыя праекты...

Прачытала артыкул — і стала неяк не па сабе, сорамна. Бразілец вывучыў беларускую мову за шэсць месяцаў і свабодна на ёй размаўляе. А я, беларуска, чакаю з мора пагоды. Шукаю адгаворкі: «няма з кім размаўляць», «мала слоў ведаю», «памылак шмат буду рабіць» і г.д. Таму вырашыла — з гэтага моманту пачынаю гаварыць на роднай мове.

І яшчэ. Вельмі захацелася пачытаць кнігу Патэрсана пра СССР, але не ведаю, дзе яе знайсці... Можа, яе можна набыць у электронным варыянце?

Ала Маркава

■

ZVAROT@ZVIAZDA.BY

ZVAROT@ZVIAZDA.BY

ZVAROT@ZVIAZDA.BY

■ Простая мова

РОДНЫЯ — РОЗНЫЯ,

альбо Тэст на дабрыню

«Наступны прыпынак «Дом друку» — аб'яўляюць кіроўцы. Прычым кожны будны дзень і каторы год. З дому на працу «сцежка» прывычная — новае бачыцца рэдка.
Хіба надоечы?.. Ці не на ўсіх слупах абвестка была: кот прапаў у нейкай сямейцы. І, мусіць, дарагі? Бо таму, хто знойдзе, абяцалі ўзнагароджанне — дзве сотні еўра. А гэта ж грошы!
Дык, можа, трэба было, як моладзь кажа, «забіць» на працу? Можа, трэба было пашукаць ката? Яно ж выгадней, калі знойдзеш?
І крыўдна, калі — не.

Каб ведаў...

Дзень, жнівень, лес, як... храм, бо светлы, бо з мяккай пярынай моху, бо з кропелькамі чарніц і знічкамі ажын, бо з мноствам загадкавых шапак...

Рэдкая асалода шукаць грыбы!

І такая ж... пакута — калі... грыбнікоў, якія толькі што былі, і раптам... зніклі — як скрозь зямлю праваліліся! Мы скрычаліся, можна сказаць, зляталіся, пакуль іх знайшлі, а ўжо ж як напужаліся...

— І было б чаго, — абураецца знойдзены. — Я ж не заблудзіўся, я дарогу ведаў, але пайшоў *нацянькі*...

Наша, прыгожае слоўца!

Акурат такая ж *«пословица»:* «Як пайшоў нацянькі, прахадзіў тры дзянькі».

Хто пытае, той не блудзіць?

Нехта з гумарыстаў расказваў пра замежнага падарожніка, які папрасіў нашага кіроўцу спыніцца каля бліжэйшай прыбіральні. Той паслухаў і стаў у лесе. Мужчына выйшаў, нейкі час паблукаў і вярнуўся ў аўтобус — так бы мовіць, ні з чым: сказаў, што няма там ніякіх прыбіральняў.

Гэта, магчыма, анекдот, зараз — чысцюткая праўда. Да знаёмага дзядулі (дом на самым узлеску) з Піцера госці прыехалі. Дарослыя ўзяліся вітацца, малы (тры з паловай гадкі), стуліўшы ножкі, у дзядулі спытаў: «Дзе тут можна пі-пі?» — «За дрэўца бяжы», — адказаў стары і нават паказаў... Малы хуценька пабег: спачатку — туды і тут жа... назад — ужо з новым пытаннем: «А за каторае дрэўца?»

Дасць Бог дзень...

Алёна двух цудоўных хлапчукоў нарадзіла сама, а ўжо што чужых прыняла — дык, мусіць, незлічона: прафесія ў яе такая — роды прымаць. Апошнім часам — найбольш партнёрскія, гэта калі ў радзале пакутуе не толькі сама жанчына, але і нехта з блізкіх — яе маці, сястра, муж ці партнёр.

Днямі вось дзядок адзін быў (гадоў пад 70) — са сваёй 40-гадовай сяброўкай. Акушэркам так і казаў: «Калі ласка, падыдзіце да *маёй жанчыны*», «Калі ласка, дапамажыце *маёй жанчыне*»... Вельмі перажываў за яе, а ўжо радаваўся дзіцятку...

Алёна пасля гэтага на ўсялякі выпадак свайму бацечку пазваніла (ён адзін жыве, у разводзе з матуляй), спытала: «Ты там нічога не надумаў? А то ж ведаеш, калі знянацку...»

Калі знянацку, то яно і сапраўды...

А калі падрыхтаваны, то, можа, і нічога страшнага? Як той казаў, дасць Бог дзень — дасць і спажытак: лішні кубачак вады ў гаршчку — дзіцятка і падгадуецца. А ў далейшым жыцці, можа, яму старэйшыя сёстры ды браты дапамогуць...

Калі, вядома ж, ёсць.

Масла не масленае. І не сметанковае

Вёска, крамка і нават чарга — невялічкая, пераважна з жанчын.

Адна з іх, самая першая, купляе (вушы ж не заткнеш...) колца кракаўскай каўбасы, трыста грамаў цукерак, кіло груцы...

Што прыемна, прадавачка (і маладое ж зусім дзяўчо) усё разумее, падае — нават тую груцу!..

На масле хіба «асечка» выйшла:

— Вам сланечнікавае? — удакладняе дзяўчына. Пакупніца (відаць, знянацку):

— Не, каровіна.

Хоць па-беларуску масла — яно і ёсць масла. А са сланечніку — гэта алей.

Не пра каня

У знаёмцаў на лецішчы дуб — звычайны. Ва ўсякім разе — быў, пакуль яны паміж ніжнімі галінамі не нацягнулі... ланцуг, пакуль па ім, «залатым», не пусцілі... ката (выразанага з фанеры), які (ну вядома ж!) «идёт налево — песнь заводит, направо — сказку говорит». І тым самым нагадвае... каня — акурат такога ж, «вучонага».

У школу, расказвалі, маладога настаўніка прыслалі. Працуе ён тыдзень, другі, на трэці — даручылі яму вучаніцу праведаць: досыць падрабязна расказалі, дзе яна жыве, падагналі каня.

І добра зрабілі, бо той — гняды ці буланы — куляй, можна сказаць, дамчаў ездака да патрэбнай вёскі. А вось далей пачалося нешта незразумелае, бо конь... спыніўся (прычым каля першай жа хаты), хвілін колькі пастаяў (як ні паганялі), потым спакойным крокам перайшоў да наступнай. І зноўку стаў...

Пасля паездкі высветлілася, што ўзялі яго ў мясцовага паштальёна, які, развозячы пошту, спыняўся каля кожных весніц, бо ў кожную хату прыносіў калі не пісьмы, дык свежыя газеты.

Былі часы. Некалі.

Па-нашаму!

У так званым грамадскім транспарце над кабінамі кіроўцаў — іх прозвішчы, імёны (свае, а ніжэй — яшчэ і па бацьку).

Што, вядома ж, добра — гэта інфармацыя падаецца на першай дзяржаўнай мове, прычым досыць пісьменна. Ва ўсякім разе за стырном цяпер усё менш Анатоліяў, Васіліяў ды Генадзіяў, усё больш — Анатоляў, Васілёў, Генадзяў. І нават — Анатолевічаў, Васілевічаў, Генадзевічаў... Без мяккага знака, што па-нашаму, па-беларуску.

Дзве шкарпэткі — пара

Лета. Лецішча. Суседзі — чужыя, бо калі б, крый Божа, свае, то, мусіць, не знёс бы гэтага пастаяннага і досыць гучнага (бо з гарода ў хату): «Лёнечка, ты паеў?», «...А гарбаткі папіў?», «А пасудак за сабою прыбраў?», «Лёнечка, ты саколку чыстую знайшоў? На канапцы ляжыць... І адзеў?», «Ты пагаліўся?»...

Адказаў на гэтыя бясконцыя пытанні нам не чуваць. Яны... відаць: на ганку праз гадзінку-другую такі з'яўляецца Лёнечка — мажны, пузаты муж гаспадыні. Ён, падобна, цудоўна выспаўся, смачна паеў, пагаліўся, «прыбраўся» ў белую саколку і модныя цяпер аблезлыя, адрэзаныя вышэй каленяў джынсы...

— А на ножках што? — як у дзіцяці, пытае жонка.

— Як гэта што? — не разумее Лёнечка. — Мае шкарпэткі.

— Адна чорная, другая шэрая?

— Затое (муж робіць паўзу) — абедзве цэлыя!

...А галоўнае: гэтую вось пару сабраў ён сам — без жонкі.

Жаночыя штучкі

Іванаўне яе без малога семдзесят ну ніколі не дасі — рухавая, гаваркая, а ўжо ж прыбраная...

Пляменніца, кажа па сакрэце, крутая-крутая: на два сезоны толькі футры сабе купляе, а ўсё астатняе — разоў колькі адзела і аддала...

Цётка — рада, цётка фарсіць — яшчэ і таму, што рэчы ёй крыху... завялікія. А гэта ж падстава, каб разпораз пачуць: «Ой, вы так пахудзелі?!»... І потым усім выглядам сваім адказаць: «Я — змагла! А вы — яшчэ паспрабуйце!»

Прыкмета

З аўтобуса гэта пасажырка выйшла першай, ледзь ступіўшы на зямлю, пакруціла галавой — пашукала вачыма сметніцу, на хаду кінула ў яе талончык, але прамахнулася — паперка лягла паблізу. Убачыўшы гэта, дзяўчына вярнулася, нахілілася, падняла яе, кінула яшчэ раз.

Акуратыстка, бач... Добрая жонка некаму будзе, добрая нявестка.

Родныя — розныя...

Што было, было: Дзянісу на дзень народзінаў веласіпед падарылі. Гойсаў на ім, можна сказаць, не злазячы, аж пакуль...

— Уяўляеце, я еду, — заявіў учора з парога, — а з завулка — Жулік... Ды пад колы мне, наперарэз...

— І што — скалечыў сабаку? — насцярожыўся дзед.

— Ровар не зламаў? — адарваўся ад газеты бацька.

— А дзіцятка маё, — пабялела бабуля, — ты сам з таго ровара не зваліўся? Нічога не пабіў?

...Што было, было: тэст — на дабрыню.

Валянціна ДОЎНАР.
dounar@zviazda.by

■

НОВОПОЛЬСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ПУХОВИЧСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

проводит повторный открытый аукцион по продаже земельного участка для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома гражданам Республики Беларусь, расположенного на территории сельсовета

№ лота	Адрес земельного участка кадастровый номер	Площадь земельного участка (га)	Наличие инженерных сетей	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена (рублей)	Задаток
2	аг. Сергеевичи, ул. Восточная (уч. №2) 624484007701000339	0,1320	Возможность электрофикации	1483,56	2810,00	5 60,00

Задаток перечисляется на р/с № 6400625110003 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Марьина Горка, ул. Ленинская, 27, БИК 153001795, УНН 600177772, ОКПО 04429639, код платежа 04901, Новопольский сельисполком. Порядок проведения аукциона оговорен в Положении о его проведении.

Аукцион состоится 24 августа 2016 года в 15.00 по адресу: аг. Новополье, ул. Центральная, 21 (здание исполкома) Пуховичского района Минской области. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **18 августа 2016 года до 17.00** по вышеуказанному адресу.

Телефоны для справок: (8-017-13) 3-03-16, 3-03-35; сайт Пуховичского райисполкома: **www.pukhovichi/minsk-region.by**